

Wollerauból írják, hogy augst. 20-án véres verekeles volt a' szaru- és körömpártiak közt: a' processio' alkalmaival. Maga' a' lelkeség egy házba futott; egyszerű, kit kardcsapás ért, eszmelet nélkül vitetek el. Mint mondják, a' körömpártiak győztek. E' boldogtalan surlódások, ugy látszik, még epen nem akarnak véget érni.

Svéczia.

Sept. Skán költ ukáz (császári rendelet) által a f. é. majus Skán Oroszország és Svéczia közt kötött kereskedelem-, hajózás- és barátsági szerződés köz hírré teetik.

Magyar hírlapok' heti szemléje.

Sept. 24 — 30.

A mi "sogorság" is gyakrabban kötötte a magyar királyok-
 szagat, ez már vagyott a szép ország után, veszedelm-
 sebb mint a nyugoti, eselszövényekkel 's görög a-
 manykodással. Nemzetünk azonban kikerülte ezen veszel-
 is, sem hatalmi, sem függetlensége nem csönkultak ez-
 szakban, de a görög befolyás a nemzet lelkiellenek a-
 jasadása hatalmasan munkálódott. Pelléhoruk, 's k-
 gylenkedések a királyi családban, könyvelésnek 's k-
 horuk, a királyi hatalom kiterjesztése a hatalmas-
 felett egész az önkényig, egy részről, 's egyrészt
 nem képes a köz rendtelenséget világi 's egyházi el-
 zabolozni, ezek a keleti rohadtásnak nyomai azon idöszá-
 tartás, 's a királyi hatalom mindenfélét egyéneknek
 Pulszky ur, a tudományos új kor' neveltje, valóság-
 nyereség, egy igaz *Benevolens*. Történetírásunk és lite-
 raturánk neve, — Továbbá mutatóvagy közzétett ki-
 Josika Miklós' legújabb (négy kötetű) románjából: "E-
 resemek Magyarországnban". Báro Josikát, az első magy-
 rai szépségeiről és snajtságairól bővebben szólnam, az-
 mált kevesebbe, mivel akkor bírálatai kellene eszreke-
 nem, mi a szemlének körén kívül esik, de journalis-
 pajkosságom és viszketelem meg nem engedeli, hogy e-
 kis gánesot legalább ne említsék, és ez azon motto-eg-
 részünt (vadászatrónk ezt nem lehet mondani), mely
 kintő románokról fejezte: "Mely üres vagy felesleg es-
 rázat, tarkítja inkább mint fűszerezi. — Újabb "Hegel-
 mint van" ezim alatt e' philosopháló elmé' fő eszméit
 észlel elő egy beavatott (*Szerencsétlén Gábor f.-nyiradi pap*)
 Moricz urhoz, és ifjabb *Furkies* Talátszék *Szentkirályi*
 Moricz urhoz, és ifjabb *Furkies* Talátszék egy levele
 Moricz ur' mail számhoz kapcsolt Századunkban). Az első
 néve azt kell mondanunk, hogy az minket (teljességgel ne-
 elegethette ki: ugyanis, először, az által, hogy a redac-
 tálathatgatja akarmelly általra felvett nevten v. által
 cikkszel' íróját, ha az azt sújtotta következeseket maga ké-
 zenyvedni, legkevesebbe sínes megczáfolva az, hogy az
 enforogó athenaeumi cikkszel, mely alatt, 's hogy *kardalno*
lál, nem kardalnok írta, mint Szentkirályi ur positum a-
 rummentumot, t. i. a kardalnokok' összhangzó vallomás-
 oza fel, 's egészen más falsum literaturam az, ha peldá-
 oza ur egy cikkszeltyírva, ez alá valamelly általnyom-
 en egyes szemlére, sem egyes testültre nem szorítan-
 luevet tesz, mint az, ha ő levén szerzője a' cikkszel-
 z alá, 's hogy *kardalnok*-ot ír 's így az abból eredhető gyau-
 tat és veszt egy bizonyos, egészen ártatlan osztályra ha-
 gytatja. Továbbá, íteletünk szerint, legkisebb ferjasságot
 egyszerűtetet sem mutat Bajza ur részéről az, hogy ő
 esit magyar színház' ügyében a', nyilványosság' sikjára
 ivatva Sz. Moricz ur által, e' kihívás elől nem - nemess-
 blvák 's csak, 'szeleghető akarja bámülni a' íusát
 ínek, mint megelőzőit igazgatónak, legjobban kell tud-
 dolgokat 's kinek, mint ílyennek, az utódjától 's a
 agonistájától e', köz ügyben' elejébe vetett kesztő-
 minden igazság és illendőség szerint egész kiterjedés-
 ötelessége lett volna fölelenni. Végre, mit akar Bajza
 azon gunyaszavaival mondani, hogy midőn Sz. ur mag-
 s az ügy' érdekében a' hírlapokban szóltat fel, e'
 tal, "literatorkodását elkezdette?" Egyedül a'
 ratorok' számára létez e' sajtó? vagy azon időben élán-
 mi, hogy a' sajtó által felszólalást egyedül olly emb-
 kizáró kivárl privilegiumának tekintik, kik az írásból e'
 jótárfeladásból kenyeret keresnek? — Az utóbbi
 zezve, miután ifjabb *Furkies* Talátszék az öregebbi
 talátszék is ügyesebb és eszebebb *Furkies* Tamás (I. Százá-
 dunkban) már megfelelt, magam csak egy eszevreltet kel-
 kélek. Belyegző t. i. e' cikkszel, írójára nézve, ki min-
 den hihetőség szerint nem más mint 25 ur, ugyanazon-
 en, kinek betyárkodását az Athenaeumban már több íz-
 en lattunk, 's ki, mint hal a' horgot, az ellene dobót
 szeszembert' se' lenyeli, se' kivetni nem tudja 's mér-
 den vért és tájékoktú. En hiszen tudom jól, ki ezen
 ur, de elhallgatnom nevet, ő egy magás hivatalnak
 szül igen esekely szolgálja, mely magás hivatal kétség-
 sül nem fogja neki "erdemül" róni fel azon szerepet
 ellyet ő egy idő óta az Athenaeumban alvót által jászik
 egy kevesebbe pedig azt, melybe magát az ellenen ki-
 offentelt rágalom miatt a' hecsület' pontjában keverte.

A *Térmészék* autóból származban az „Érkeki családok”-
„Városuk” virágözata”-a berekesztett vetükk: utóbb
-ig Városmáry Marót bínjának egy igen alapos bírálat-
(szinte berekesztve), melyből mutatványról kiemelt
-eket: „Időben (Marót neje) képet kellene látnunk oly-
-szonyának, ki ferje (völettelben) elfeledkezett férő szerel-
-eről”-s szövebe egy kalandort enged belpóznai. A nő küzd
-tj szerelmek ellátás: de az nála hatalmasabb”-a az érzelme-
-k általannál sodorintak bukása felé. Ebben látszik val-
-ni nyoma a tragikumnak: de hogy az valósággal meg-
-yen benne, szükség, hogy szerelmeknél tőj tárgy mas-
-lállelt birjon. Asszony, ki egy mindennapi ferj (völet-
-tj) szerelmeknél, adta magát egy szeretőre melót
-lajdonok, ki hírtől, mint, sapulni tudnak: de olt-
-szonyt, kinek derék ferje van, ”s ki, mi ez — az általa
-n szeretőt — ellenségi fogságnak mindkét, egy szép töl-
-tj (testvérét akarván kiváltani) következtében, addig
-tj návaló kalandorba szerel, csak utáni tudhatunk. Vagy
-tj, vagy a ”szegény lumenl rossz az asszonyt szívet: de
-tj. egy van meggyőződve, hogy az egész szerelében a

Az *Ismértető* e' heti számainak fő cikkelei: „Pillantások a' jövőndőbe“, „Angol vállalatgazdaság“ és „Gőzerőművek' használása“.

A' *Heti Lapok* multkor említett cikkelyeket folytatnak, 's érdekes újságul az „Egri szőlő(törő)malom” ismertetését közlik rajzsal.

A *Rajzolatok* „Tünderlona” folytatását adják 's a' pesti magyar színház' működését ftyelvást figyelemmel tartják. — A *Regelőben* rövid de érdekes és tanulságos elbeszélés: „Az ékszeres szekrenyke”. — A *Honismeret* helybéli és vidéki jatekszini tudósításai, mint mindig, érdekesek.

A' Tarskudhobozan grol Szecsenyi István folytatja: „Nehány szavát a' Dunnahobozas körül. (Xlxlldik skaszsz.) — Utóbb „Ariadne” új szimfoniól adatik bírálat, melynek ve-
leje a' következékhez központosúl: „E' szimmben nincs
kérdésség; messzire nyúló fonál ez, melynek végét a'
szerző nem tudá ésszel éteni. Nem tagadhatni meg azonban
a' szerzőtől, hogy ezen első szimmbenben is oly jeleit ada
tehetségének, melyek szorgalom- és studiiummal parosul-
tan sokát hagyának reményeltetni; nevezetesen nyelve vírá-
gos, nehöl igenis keleties és ömlengő; versei nehöl bakda-
csolók; képei nehöl túlytiek, közülük azonban sok igen
meglepő; az egyes jelenetekben pedig kitünő dramai tapin-
tatot árula el, s ha e' jelenetek nem szülek a' kívánt sa-
kót, azt egyedül az egész (erik kétségkívül a' fő személy,
Ariadne, characteret) mondhatlan visszafatásztoságának
kelt tulajdonitani.” —

A' *Hasznos Mulatságok* igazításoknál közlenek dr. Rumy' Bács megyei statistikai pöttekaihoz *Platz*-től. — A' jateksziüre egy idő óta megszűnt a' figyelet.

[illegible]

A' *Vasaraupi Ujrayan* közhírszám cikkei: „*Ullas*“ és „*Az ausztriai, birodalmi selyemtenyészés*“ az n' *Gemlein*. Bl. után). — A' *Mulatinta* meg mindig állásig *Berglöss*-et folytatja.

CSATÓ PÁL.

Dátum vizellás: október 7-én 2° 3°.